

dolások is vannak a hibák és hiányok megszüntetésére, de az bizonyos, hogy ezek a hibák és hiányok megvannak és előbb-utóbb kiküszöbölésükre mulhatatlanul szükség lesz. Ilyen természetű vita csak termékeny lehet a magyar közoktatásügyre.

Padányi széleskörű olvasottsággal és nagy intelligenciával megírott könyvét minden pedagógus tanusággal olvashatja.

Matzkó Gyula.

KÜLFÖLDI TANITÁSI MOZGALMAK. (Külföldi folyóiratok nyomán)

1. A német hatosztályú Mittelschule (polgári iskola) új tanterve és utasításai. Életismeret. (Lebenskunde) az alsó négy osztályban heti 2—2 óra, az V. osztályban a kertészettel együtt a helyi viszonyok szükséglete szerint heti 3—4, a VI. osztályban 3—5 óra. Összesen heti 14—17 óra.

A tanítás célját a tanterv a következő pontokba foglalja össze:

a) A haza legjellemzőbb állatainak és növényeinek névszerint való megismerése, a testalkatban, életviszonyokban, az emberhez való viszonyban fel-tűnő vagy élettani szempontból fontos körülmények ismerete.

b) A hazai természet, a német nép nagy fontosságú gazdasági alapja iránti érzék felkeltése.

c) Az emberi test felépítésének és életének, az egészség fenntartásának, a test ápolásának ismerete.

d) Az átöröklés tan, fajismeret, népesedési politika legfontosabb tényei-nek ismerete.

e) Betekintés az életfolyamatok természetes lefolyásába.

f) A német ifjúságnak a hazai természetbe való begyökereztetése.

A tanterv menete lazán és egyszerűen követi az élőlények természetes rokonságát. A természetes rendszer feldolgozása a fogalmi összefoglaláshoz szükséges, de kell a leszármazást, fejlődéstörténet és fajismeret alapjai-nak megismeréséhez is. Ezért szemléletes példákon ki kell dolgozni a faj, nem és család fogalmakat. Ilyen értelemben könnyű meghatározási gyakor-latokat is előír a tanterv. Ezáltal a tanuló fontos eszközt kap, a hazai ter-mészet alakállományának megismeréséhez és rendezéséhez. Az életismeret ez-zel kiváló iskolája a helyes gondolkodásnak és megfigyelésnek.

A rendszer megismerése mellett másik szempont, amire a tanterv súlyt helyez, a hazai életközösségbe való bevezetés.

A két szempont szerves összefüggését úgy biztosítja a tanterv, hogy a tárgyalásra kerülő életformák első sorban a hazai természetes és mesterséges életközösségektől kerülnek ki. Az együttélést azonban csak úgy lehet megérteni, ha előzőleg a közösség tagjait mint egyéneket figyelték meg. Ennek az egyéni megfigyelésnek úgy kell történnie, hogy az egyének az

életközösségben való szerepét előkészítse. A tanuló értelmi fokának megfelelően az alsó négy osztályban inkább az egyéni, a felső két osztályban az összesség szemlélése tárgya a tanításnak. Tárgyalásra mindig azok az életkörök kerülnek, amelyek a tanuló szemléletéhez és értelméhez legközelebb állanak, így alkalmas anyagot szolgáltatnak az egyének megfigyeléséhez. A további megfigyelés alá kerülő újabb életkörök az életközösség újabb életformáit mutatják és így fokonyként kiegészül és kerek egészre alakul a közösség képe.

Ahol alkalom kínálkozik, ki kell térni az emberre való vonatkozásokra. Világosan ki kell emelni az ember kettős szerepét a természetben mint annak egyik tagját és mint uralkodóját. E célra szolgál a következő tárgyi egységek megfelelő feldolgozása: az ember beavatkozása a természetes életközösségekbe és a kertész, földműves, állattenyésztő, a vadász, az erdész, a halász munkájával teremtett mesterséges életközösségek; a mesterséges életközösségek fontossága az állatok, növények fokozottabb védelme szempontjából; a hazai talaj mint az emberi élet fenntartója; a német nyelv tanításával kapcsolatban az állatok és növények elbárállásokban, mesékben, mondákban és mítoszban; emberismeret, családismeret, öröklés tan, fajismeret és népese-dési politika fontossága az egyén és közösség szempontjából.

A gerinces állatok tanításánál az emberi szervezet és életjelenségek folytonos összehasonlításával elő kell készíteni az emberi test megértését. Az ember összefoglaló tárgyalása az I. és V. osztályokban történik. Az ember tárgyalása a VI. osztályban nyer befejezést, ahol az embert mint a család, a nép, a faj tagját figyelik. A saját testben végbemenő jelenségek megfigyelése egészséges, természetes életvezetéshez nyújt ismeretet. Különös tapintatot igényel a szexuális oktatás.

Az életismeret tanítása csak úgy érheti el kitűzött célját, ha szoros kapcsolatban van az élettel és természettel. A tanítás legfontosabb eszközei a szemléltetés, megfigyelés és kísérlet. Hogy a nélkülözhetetlen szabad természetben való tanítást is lehetővé tegyék, az órarendben két tanítási óra egymásután helyezendő. A természet megfigyelésére szolgáló minden alkalom teljes mértékben kihasználandó: kirándulások a szabad természetbe, állat- és növénykertek, múzeumok látogatása, a falusi iskolaotthonban való tartózkodás, aquarium, terrarium létesítése, rovar- és növénygyűjtés, virág- és állatápolás, anatómiai és fiziológiai kísérletek, és gyakorlatok. Nélkülözhetetlen része a tanításnak az iskolakertben való foglalkoztatás. Az Utasítás tiltja, hogy télen csak állattant, tavasszal és ősszel csak növénytant tanítsanak.

Kiegészítésül, de nem pótlásul szolgálhatnak a szemléltetésre képek, rajzok, folyóiratok, könyvek. Az ifjúsági könyvtár megfelelő olvasmánnyal rendelkezzen. Mikroszkóp, fiziológiai segédeszközök, film nélkülözhetetlen ezen tárgy tanításánál.

A tanulók öntevékenysége megnyilvánul gyakorlatokban, vetített képek, rajzok, vázlatok elkészítésében, megfigyelések leírásában. Közreműködés iskolai gyűjtemények létesítésében, virágápolásban, növény és baromfi

termesztésben, az iskolakertben és a falusi otthonban való munkálkodásban. Ezek a munkák egyúttal az életre való előkészítés fontos eszközei.

A leányok lelki sajátossága, valamint a leányiskolák különleges nevelési célja az életismeret tanításának is sajátlagos jelleget kölcsönöz, ami főképpen a felső osztályokban tűnik ki. Ki kell emelni a női munka közgazdasági jelentőségét a konyhában, háztartásban, kertben. A tárgy fontosabb részleteinek kiemelésével (táplálkozás, anyagcsere, baktériumok, fonalrostok) támogatni kell a nő gyakorlati életre való előkészítését. Az embertanban az ápolást kell erősebben kiemelni. Ki kell térni a csecsemő és kisgyermek táplálására és ápolására. A VI. osztályos tanulók lehetőleg két hetet csecsemő-otthonban, gyermekkertben, töltsenek. Ennek az oktatásnak képezi igen fontos feladatát az is, hogy a fejlődő leányban szeretetet fejlesszen a gyermek iránt, lelje örömét a szép, egészséges gyermekben, ébresszen tiszteletet a fejlődő étellel szemben. Ez a szolgálat a leányok gyakorlati érzékét is fejleszti és lelkiismeretes kötelességteljesítésre is nevel.

Anyagelosztás. I. osztály: A kert, mező, rét, erdő, víz, ház és udvar életköréből növények egyszerű virágszerkezettel, a szorosabb otthon emlőslatai, pár madár. Az alaktan alapfogalmai. A növények legegyszerűbb életjelenségei. A testalkat és életviszonyok közötti összefüggés. Átöröklés, fajtisztaság a házi állatoknál. Meghatározási gyakorlatok.

A kerti talaj és annak kihasználása. Hasznos növények és állatok. Az ember mint kertész és földműves. A legfontosabb az emberi testről, életjelenségekről, egészségfenntartás. Családismeret és átörökléstan megfigyelések megkezdése. Családtábla.

II. osztály. A kert, a szántóföld, a mező, lomboserdő, park, sövény, víz életköreiből: növények összetettebb virágszerkezettel, emlősállatok és madarak, csúszó-mászók, kétlétűek és halak.

Az alaktan kibővítése. A növények életfolyamata és viszonyuk a környezethez. Növények, emlősállatok és madarak szaporodása. Rokonsági fogalom növényeknél és állatoknál. A német őskor állatai és növényei összehasonlítva ma élő rokonaikkal. A létért való küzdelem.

Gyümölcsös kert, szántóföld, mező és víz fontossága a népelelmezésnél. Az erdő mint nyersanyagforrás. Az ember mint földműves, kertész, erdész, vadász és halász. A családismeret és örökléstan megfigyelések folytatása.

III. osztály. Az erdő, a víz, a kert, a mező, a szántóföld, a ház és az udvar életköreiből: a növény és állatismeret folytatása. Könnyű meghatározási gyakorlatok folytatása. Izeltlábúak és puhányok.

Az alaktan kibővítése. Egyszerű kísérletek: a növények magatartása a világosság, a meleg és a vízzel kapcsolatban. Alkalmazkodás: szárazság, nedvesség, világosság, árnyék. Az egyes szervek feladata. Fejlődésátalakulással.

Az ember mint állat és növénytermelő. Védelem kártevők ellen. Családfa.

IV. osztály. Az erdő, a láp, a tó, a mocsár, a tenger életköréből. Állat- és növényismeretek kiegészítése. Meghatározási gyakorlatok. Virágtalan növények. Egysejtűek, baktériumok. Külföldi hasznos növények és állatok viszonya a környezethez.

A sejt felépítése. A növények szaporodásának áttekintése. Növények és állatok természetes rendszere. Növényi betegségek. Állati élősdiek. Kihalt állatok és növények. Állatok és növények részvétele a talaj és kőzetek kápződésében (humusz, barnaszén, tőzeg, kréta, borostyán). Ivóvíz, gyógyvizek.

A széntelepek jelentősége, a hasadó gomba mint az ember segítője és elensége, külföldi állatok és növényi anyagok hasznosítása. Az ember mint farmer, gyarmati tevékenység.

V. osztály. Egy életközösség folytatólagos megfigyelése. Növényfiziológiai kísérletek az asszimiláció, lélekzés, trágyázás, átöröklésre vonatkozólag. A növények és állatok életjelenségeinek összefoglalása. Az anyag körmozgása. A növényi és állati sejt mint önálló lény és mint a szervezet építőkövei. Sejteszlás. Munkamegosztás. A szervek együttélése. Élősdiek. Az élet eddig megismert törvényszerűségének összefoglalása és alkalmazása az emberre.

Kerti munka az évszak szükséglete szerint.

Embertan, egészségtan. Családvédelem. Leányoknál: betegápolás. A csesemő és kisgyermek fejlődése, táplálkozása és ápolása. Első segélynyújtás. Házi szerek, gyógynövények. Kellem és szépség.

VI. osztály. A nemzeti szociálista világnézet, az élet és államvezetés életismereti megerősítése. Az élőlények fejlődésének összefoglalása. Az ősember, az emberi ősfajok és a mai fajok köre életterünkben. A osírasejtek érése és megtermékenyülés növénynél, állatnál és embernél. Az átörökléstan, fajismeret alapjai és alkalmazásuk az állami népesedési politikában. A családismeret alapjai és alkalmazásuk az állami népesedési politikában. A családismeret elmélyítése. Az alaktan összefoglalása. Meghatározási gyakorlatok.

Kertészet. Célja a tanulót képesíteni, hogy egyszerű házi kertet célszerűen megépíteni, szakszerűen kezelni és hasznosítani tudjon. Saját élménye és tapasztalata alapján törvényszerűségek megismerése az életjelenségekben. Az állatok és növények megszeretése. A városi gyermekben a földművelés iránti érzék ébresztése és ápolása. A tanítás lényeges feladata a saját munkája által a munka megszerettetése.

A kertben való munka a Mittelschule életismereti oktatásának elengedhetetlen része. Az iskola-kertnek az a pótolhatatlan angy előnye, hogy ott a fejlődés föltételeit nagyrészt a tanuló maga nyújtja és bizonyos célok érdekében azt meg is változtathatja. Így szinte határtalan lehetősége van a megfigyelésnek, kísérletezésnek és élményszerzésnek. Az alsó négy osztály tanulói az iskolakertben főként megfigyelnek, a munkában csak mint kiegészítők vesznek részt.

Hogy a kijelölt órákból mennyi fordítasnek életismereti és mennyi kertészeti oktatásra, azt a szükség határozza meg. A leányiskolában a kertészet ezenkívül szoros kapcsolatban van a háztartástan tanításával. A leányoknak lehetővé kell tenni, hogy az iskolakert terményeit a háztartásban fel is használhassák. Ez emeli munkakedvüket és fejleszti gyakorlati gondolkodásukat.

Anyagelosztás. V. osztály. Tavaszi munkálatok a kertben. A kerti eszközök használata. Kerti ágyak lefektetése. Trágyázás, öntözés, kapálás, rit-

Kitás, Földieper termesztése. Bab, borsó, ngörka termesztése. Kerti utak. Gyomosítás. Kártevők elleni védekezés. Madárvédelem.

A talajmegtunkálás célja. Trágyanemek. A kert tervszerű beosztása. Váltógazdaság. Fagy, hó és eső, világosság és melegség. Csirázztatás. Gyökér, szár, levél, virág, gyümölcs. Keresztezési kísérletek. A kert barátai és eldencegei. Növénybetegségek. Főzelékfélék. Kerti virágok. Gyógy- és fűszer-növények.

VI. osztály. Egyszerű talajvizsgálatok. Talajjavítás. Trágyázási kísérletek. Kísérletek a növény levelén. Virágápolás és szaporítás. A róza metszése és nemesítése. A gyümölcsfák metszése és ápolása. A gyümölcs elraktározása.

Különféle talajnemek fizikai és kémiai szempontból. Trágyatan. A tőzeg alkalmazása. Beporzás és megtermékenyülés. Rovarok. A levél mint kémiai gyár. Magérés. Virágtermelés különféle módja. Új növényfajták termesztése. Keresztezési kísérletek értékesítése. Édes must gyümölcsbor helyett. A német kert az élelmezés és nyersanyagtermelés szolgálatában.

Bestimmungen über Erziehung und Unterricht in der Mittelschule.

2. Az iskolába lépő gyermek életkora és a tanulmányi eredmény összefüggése. A hollandi statisztikai hivatal megvizsgálta, milyen összefüggés van az iskolába lépő gyermek életkora és végső tanulmányi eredménye között. E célra az ötosztályú polgári iskolának 1930/31 tanévben az I. osztályba beiratkozott tanulóit vizsgálta az öt éven keresztül. A statisztikai hivatal összeállításra a következő: (Az I. osztályba beiratkozott tanulók számát 100-nak veszi.)

	I.	II.	III.	IV.	V.	Tanulmányi végeredmény
A beiratáskor:			o s z t á l y			
12 évesnél fiatalabb	100	69	52	43	35	32
12—12 és fél éves	100	69	53	41	31	27
12 és fél — 13 éves	100	67	52	38	26	24
13 — 13 és fél éves	100	65	43	30	23	19
13 és fél — 14 éves	100	65	42	26	17	15
14 éven felül	100	62	40	24	16	12

A hollandi gyakorlati irányú polgári iskolák a népiskola 5—6 osztályán épülnek fel és így a 11—12 éves kor a rendes.

A vizsgálat megállapította, hogy az I. osztályból a II. osztályba át-lépésénél aránylag kicsi az eltérés a 12 évesnél fiatalabb és a 14 évesnél idősebb tanulók között az eltérés csak 4%. A II. osztályból a III.-ba az eltérés már 12%. A III.-ból a IV.-be 19% és a IV.-ből az V.-be is 19%. Az V.-osztályt eredménnyel végezte a 12 évesnél fiatalabb korban belépő tanulók közül 32%, ez a százalékszám a korrall állandóan csökken és a 14 éven fölülil tanulólknál az V. osztályt eredménnyel végezték száma már csak 12%, az eltérés tehát 20%. Amiből következik, hogy az iskolába megfelelő korban belé-

pó tanulók végzik az iskolát legjobb eredménnyel, minél idősebb korban: ke-
rül a tanuló az iskolába, annál gyengébb a tanulmányi eredmény.

Internationale Zeitschrift für Erziehung.

3. Fiatalkorú munkanélküliek foglalkoztatása. Ez a minden kultúrnép-
nehezen megoldható problémája az Északamerikai Egyesült Államok kormá-
nyát is állandóan foglalkoztatja, nem tudják, mit kezdjenek a nagyszámú fia-
talkorú munkanélküivel. Egy szakbizottságot küldtek ki annak megállapí-
tására, miként lehetne a kérdést leghelyesebben megoldani. Indítvány hang-
zott el a tankötelezettségnek további kiterjesztésére. A bizottság hosszan fog-
lalkozott ezzel az indítvánnyal és arra az elhatározásra jutott, hogy a tan-
kötelezettségnek a 16 éven túl való kiterjesztése a legtöbb gyermekre nézve
időpazarlás, mivel ebben a korban a legtöbb gyermeknek nincs már hajla-
ma az iskolába járásra. Helyesebbnek tartaná a félnapos iskolába járást,
míg a másik félnapon valamely hasznos munkával kellene őket foglalkoztat-
ni. Az ilyen alapon az utóbbi években végzett kísérletek jól beváltak, azon-
ban a kérdést teljesen ez sem oldotta meg, mert még mindig sok volt a
csavargó ifjúkorú munkanélküli. A bizottság végül kimondotta, hogy a kér-
dést teljesen csak az oldhatja meg, ha az ifjú korúakat 16 éven felül tanon-
cokként alkalmazják. A kérdés megoldását a bizottság állami feladatnak tart-
ja, az államnak kell gondoskodni róla, hogy ezek az ifjak komolyan foglal-
kozottatva legyenek, hogy ne munkakerülők, hanem az államnak hasznos pol-
gáiraivá nevelődjenek.

Internationale Zeitschrift für Erziehung.

4. Az iskolák száma Szlovákiában. A szlovák állami statisztikai hiva-
lat jelentése szerint az 1940/41 iskolaévben Szlovákiában 3269 elemi iskola
működött 8615 osztállyal, ugyanennyi tanítóval. A népiskolákat 381,207 ta-
nuló látogatta, ebből az I. osztályra 53,510 tanuló jut. A polgári iskolák
száma az 1939/40 iskolaévben 194 volt, 1285 osztállyal és 1440 tanteróvel. A
tanulók száma 54 089, amiből az I. osztályra 16,977 jut. Ugyanezen tanévben
a szlovák tannyelvű gimnáziumokban az osztályok száma 496 volt, a diákok
száma 19,535, ebből 13,622 fiú. A diákok közül 17,493 szlovák nemzetiségű volt.
A szlovák nyelvű tanítóképzőknek 2417 diákja volt, ezekből 2409 volt szlovák
nemzetiségű.

A középiskolákban fokozatos tandíjat állapítottak meg. A tandíj a szü-
lők adóalapja arányában emelkedik. Ezt az adóalapot két ízben állapítják meg:
először amikor a tanuló a középiskola I. osztályába iratkozik, másodszor an-
nak a félévnek elején, amikor a felsőfokú osztályokba kerül a tanuló. Az új
tandíjrendszer a miniszteri rendelet szerint a következő:

Ha az adóalap		a félévi tandíj
	20,000 Ks-ig	100 Ks
20,000 Ks-tól	40,000 „	200 „
40,000 „	60,000 „	300 „
60,000 „	80,000 „	400 „
80,000 „		500 „

Statisztikai tudóstól (Stud.)

5. Az olasz falusi iskolák. Olaszországban a falusi népességnek városba közzönlése valósággal vészes jelleget öltött. A veszély elhárítására most az iskolákat állítják be. Az intézkedés a falusi iskolákat új felelősségteljes feladatok elé állítja. Az olasz falusi iskolákat a legújabb időkig magánvállalkozás tartotta fenn, amelyeket azután minden falu saját belátása szerint igazgatott. Az 1939-ben kiadott iskolai rendelet ezt az állapotot megszünteti és a falusi iskolákat is állami felügyelet alá helyezi, egyúttal a tanítók kötelelességeit is újból szabályozza. Országosan egységesen állapították meg az iskolák igazgatását és felügyeletét, de a falusi iskoláknak sümúlnia kell a falu szükségletéhez. Az iskola lelke a tanító, akinek feladata nem merül ki csak a gyermekek oktatásában. A falusi iskola nemcsak a tanítás színehelye, hanem központja a falu minden szellemi megmozdulásának. A felnőttek tanítása és irányítása éppen annyira kötelessége a tanítóknak, mint a gyermekek oktatása. Ha a faluban nincsen orvos vagy pap, akkor a tanító a falu egészségügyi tanácsadója és lelki pásztorja is. Ennek a sokirányú feladatnak megfelelően alakították a falusi tanítók kiképzését is és a falusi tanítóképzést erre a célra szervezett külön tanítóképzőkre bízták.

Volksschularbeit.

6. Panaszok a német nyolcosztályú népiskolára. A német nyolcosztályú népiskolának gyakran teszik a szemrehányást, hogy nem nyújtja azt, amit tőle az élet megkívánna. Főként a birodalmi hivatásversenyeken, a szakiskolákba való felvételi vizsgálatoknál, valamint az iparos és kereskedő segédi vizsgák alkalmával mutatkoznak a nagy hiányok, amelyekre a panasztevők hivatkoznak. Főként a német nyelvben és számolásban való jártasságot tartják nagyon hiányosnak. A fogalmazásnál a nehezen olvasható írást, a gyámoltalan nehézkes kifejezőmódot, a tömérdek sok helyesírási hibát, a számolásnál a számolási készség teljes hiányát kifogásolják.

Egy ilyen vizsgálatnál 169 nyolcosztályú népiskolát végzett tanulónak 12 rövid mondatot diktáltak és egyszerű számolási feladatokat adtak egyszerű következtetéseket, százalékszámítást, nyereség-vesztesség kiszámítását a legegyszerűbb szám adatokkal. A dolgozatok megítélésénél 5 hibát, az írásnál és számolásnál 4 hiát még 4-es osztályzattal jeleztek. A vizsgálat eredménye a következő volt:

Osztályzat	1.	2.	3.	4.	5
Írásnál	4.7	19.3	27.2	24.3	24.3 %
Számolásnál	2.4	12.3	23.8	32.2	29.1 %
Számolásnál	2.4	12.5	23.8	32.2	29.1 %

Tehát a tanulók 48.6%-a a németből és 61.3%-a számolásból a legkisebb kívánalomnak sem tudott megfelelni.

Miután a 169 tanuló mind a rostocoki népiskolából került ki, egy év elteltével ugyanazt a vizsgálatot, ugyanazon feladatokkal, azonos feltételekkel 165 tanulóval az iskola is elvégezte. A feladatokat az igazgató ellenőrzése mellett az osztálytanítók adták fel. A megítélés eredménye most a következő volt:

Osztályzat	1.	2.	3.	4.	5.
Írásnál	22.—	27.4	24.4	18.9	7.3 %
Számolásnál	9.7	37.6	31.5	17.—	4.2 %

A teljesen azonos feltételek mellett tartott vizsgálat most lényegesen más eredményt adott. A legjobb dolgozatok (1. és 2.) arányszáma előbb 24.2%, most 49.4% a németnél, előbb 14.9% most 47.3% a számolásnál. A meg nem felelő dolgozatok száma előbb 48.6%, most 26.2% a németnél, előbb 61.3%, most 21.2% a számolásnál.

Az eltérés igen feltűnő. Az eltérést csak kis részben lehet annak tulajdonítani, hogy az első vizsgálat az iskolai zárás után 6—7 héttel, míg a második vizsgálat közvetlenül utána történt. A szokatlan környezet, a vizsgálat meg nem szokott formája az első esetben indokol bizonyos külön izgulmat, ami befolyásolhatja az eredményt. Maga a tény azonban annyit mindenesetre igazol, hogy a népiskolai tanuló tudása nagyon is időhöz, helyzethez és környezethez kötött, ami különben a népiskolában minden tanítóváltozásnál is tapasztalható.

Das junge Deutschland.

Szenes Adolf.

LAPSZEMLE.

A *Magyar Pedagógia* 1940. évi 4—5. számában Prohászka Lajos elnöki székfoglalóját olvassuk, amely a Paedagógiai Társaságban hangzott el. Mult évi 5—7. számunkban ismertetett „Nevelés és hagyomány“ című tanulmányával szemben most „*Nevelés és jövő*“ a kitűzött cél. Amilyen értékes és tartalmas volt az előbbi, épen olyan gondolatokban gazdag ez az előadás is. A mult és a jövő áll szemben egymással. A nevelőnek meg kell értenie az ifjúság változott lelkületét, rá kell jönnie, hogy az élet mozgás. Klasszikus hagyományokba és helyes nevelői tapintatra van szükség. Röder Pál „*A tanuló lelki alkata és a szelekció*“ kérdéseiről ír. A szelekció legjelentősebb és legkivánatosabb a középiskolában. Azonban mai rendszere szembeállítja egymással a jó iskolát és a jól szelektáló iskolát. A szelektálás csak akkor volna helyes, ha az a tanuló lelki alkatanak ismerete alapján megfelelő pályára való irányítás lenne és nem a mai negatívum. Mitrovics Gyula „*Neveléstudomány és nevelés*“ című rektori megnyitóját közli azután a folyóirat. A „*Szemle*“ rovatban Vavrincez Béla szól „*Az életnevelés és a polgári iskola*“ viszonyáról. Az életnevelésen sokan egyéni élelmességre, vagy hasznosságra gondolnak. Mások sürgetik a polgári iskola reformját. A gyakorlatiasság elve mellett szükség van magasabb célkitűzésekre is. Az életnevelést a tanár munkája, egyéni példaadása teszi lehetővé. A cél eléréséhez szükség van a nevelők közös munkájára.

A folyóirat 1941. évi 1—2. száma közli v. Fraknóy József „*Az érdeklődés jelentősége a nevelő-oktatásban*“ című tanulmányát. Ismerteti nevesebb pedagógusok véleményét az érdeklődés értékéről és megnyilatkozásairól. A